

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "НИКОЛА ВОЙВОДОВ" - ГРАД ВРАЦА

✉ Враца, ж.к "Дъбника" ☎ 092 62 14 68

e-mail: sou_n_voivodov@abv.bg

УТВЪРДИЛ:.....

ДИРЕКТОР: Снежанка Каменова

**ПЛАН
ЗА ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩНА КОМИСИЯ
ПО ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2022/ 2023 ГОДИНА**

Настоящият план е приет на Заседание на ПС с Протокол № 14./ 05.09.2023г. утв. със заповед №1714 / 05.09.2022 г.

НАЧАЛЕН ЕТАП I - IV КЛАС

Цели на кариерното ориентиране в начален етап:

- Запознаване на учениците със света на труда и с различните професии;
- Изграждане на положително отношение и нагласи към труда;
- Подкрепа за развитие на личностни и социални умения, за изява на първите мечти и проекти, насочени към бъдещата реализация.

Задачите, подчинени на целите:

- Формиране на разбиране за кариерата; на основни познания за характеристиките на често срещани професии; разпознаване на професии от основни професионални групи;
- Насърчаване на интереса на учениците към ученето; Стимулиране чрез разнообразни дейности на естествената мотивация, любознателност и креативност по отношение на мечтаната бъдеща професия;
- Създаване на възможности за изява на всеки ученик в училище; окуражаване на успехите и талантите; подкрепа за преодоляване на трудностите; идентифициране на потенциални дефицити, свързани с ученето и успешната социална интеграция;

Очаквани резултати:

- Придобити знания за различните видове труд и професии, за основните характеристики, отговорностите;
- Повишена мотивация за учене и разбиране на ролята на училището за успешната личностна и професионална реализация;
- Изградени умения за междуличностно взаимодействие на базата на сътрудничеството;
- Умения за осмисляне на визия за бъдещето и изява на първите професионални интереси и мечти;
- Формирана представа за ролята на професионалния път като възможност личността да покаже своите способности;
- Изградено уважение към труда и професиите, както и към моралните и материалните стимули;

Примерни теми за 1 клас

- ✓ Кой произвежда хляба? - обсъждане; беседа ;
- ✓ Професиите в моето семейство беседа, обсъждане;
- ✓ Професиите в моето населено място – наблюдение, беседа, обсъждане;

Примерни теми за 2 клас

- ✓ Имената на професиите - обсъждане, беседа;
- ✓ Светът на труда около нас – наблюдение;
- ✓ Какъв да стана? - обсъждане, беседа;

Примерни теми за 3 клас

- ✓ Опознавам професиите.
- ✓ Моето любимо занимание.
- ✓ Кой с какво работи?

Примерни теми за 4 клас

- ✓ Професии, които правят хората известни.
- ✓ Искам да стана...
- ✓ Познавам професията на...

Срок: ноември – декември, отг. Класни ръководители I – IV клас

ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП V-VII КЛАС

Специфични потребности на учениците от кариерно ориентиране в прогимназиален етап:

- Осъзнаване на необходимостта от учене за постигане на житейски успех и пълноценна професионална реализация;
- Виждане/ откриване на пряката връзка между ученето и труда като основна част от реалния живот на възрастните;
- Осъзнаване на силните страни и областите за развитие, за да се постигне по-висока степен на самопознание;
- Развитие на социалните умения и личностните качества в защитена и сигурна среда;

Цели на кариерното ориентиране в прогимназиален етап:

- Да осигури възможности на учениците за опознаване на професиите;
- Да катализира процеса на опознаване на себе си – на своите силни страни, предпочитания и потребности, свързани с бъдещата реализация;
- Да предостави да учениците такива инструменти за вземане на решение и осъществяване на преход, че в края на 7-ми клас те да са в състояние да направят информиран и осъзнат образователен избор, свързан с представите им за бъдеща професионална реализация.

Задачи, подчинени на целите:

- Провеждане на занятия и дейности, свързани с опознаване на различни професии;
- Подпомагане на учениците в процеса на осмисляне какви качества на личността и умения са необходими за дадената професия, какво изисква професията от този, който я упражнява;
- Формиране на понятия и представи за кариера, кариерно развитие, управление на кариерата;
- Формиране на ключови преносими умения: умения за учене и организация на времето, ефективно междуличностно взаимодействие, проучване на възможности, боравене с информация, критично мислене, познаване и използване на модели за вземане на решение;

В рамките на професионалното образование и обучение учениците придобиват професионална квалификация и получават възможности за реализация на пазара на труда.

Водеща задача на кариерното ориентиране е да отговори на потребността от изграждане и разбиране на връзката между изучаваната професия, необходимите умения и възможностите за реализация. Интересът и активното участие на работодателите в процеса на професионално образование и обучение дават възможност и за различни практически ориентирани и атрактивни за учениците форми на кариерно ориентиране, както и за предоставяне на актуална информация, обратна връзка и полезни насоки за професионалното развитие.

ПЪРВИ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП (VIII-X клас)

Специфични потребности от кариерно ориентиране:

- Задълбочаване на познанията за възможностите за продължаващо професионално образование и подкрепа за изследване на направения професионален избор;
- Стимулиране на инициативността и увереността на учениците при планиране на професионалното развитие;
- Очертаване на алтернативите и избор на сценарий след завършване на училище.

Цели и задачи на кариерното ориентиране

- Формиране на умения за планиране и управление на кариерата и подготовка за преход.
- Придобиване на знания за характера и динамиката на пазара на труда;
- Усъвършенстване на уменията за самоанализ и обективна самооценка;
- Изграждане на умения за кариерно планиране;
- Разбиране на значението на личната инициатива при планиране и преход към продължаване на образованието и/или излизане на пазара на труда.

Очаквани резултати:

- Разширена информация за професиите и възможностите за реализация;
- Подобро самопознание и умения за обективно самонаблюдение и самоанализ;
- Формирани умения за информиран самостоятелен избор;
- Изготвен предварителен професионален план за развитие;
- Изградено разбиране за кариерата като поредица от решения и че промяна е винаги възможна.

ВТОРИ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП (XI-XII клас)

Специфични потребности от кариерно ориентиране на учениците:

- Вземане на решение за продължаване на образованието или преход към пазара на труда;
- Подготовка за пазара на труда чрез придобиване на умения за заетост;
- Запознаване с нуждите на бизнеса от специалисти и изискванията към тях.

Цели и задачи на кариерното ориентиране

- Изграждане на умения за планиране и управление на кариерата.
- Задълбочаване на информацията за актуалното състояние на пазара на труда;

- Осигуряване на подкрепа за плавен преход от гимназиален етап към реализация на пазара на труда или продължаване на образованието във висше училище;
- Насърчаване на самостоятелната инициатива при създаване на образователен и/или професионален маршрут;
- Организиране на срещи с работодатели, посещения на работни места; стажове, учебни практики и обучение на работното място; осигуряване на възможности за представяне на учениците пред работодатели в състезания по професии, демонстрации, панаири и др.

Очаквани резултати:

- Усъвършенствани умения за планиране и управление на кариерата;
- Формулирани ясни ценности, лични приоритети и визия за развитие (краткосрочни и дългосрочни цели);
- Създаден кариерен план за лично и професионално бъдеще;
- Способност за прилагане на различни ефективни стратегии за търсене на работа – вкл. създаване на контакти, използване на онлайн пространството за личен маркетинг, умения за самопрезентация.

График на дейностите

1. В часа на класа да се проведе разговор с учениците от VII клас на тема „Какъв искам да стана, какво искам да работя, как искам да живея?”. Отговорник: класни ръководители
Срок: април 2023г., отг. Класни ръководители, педагог. съветник
2. Чрез анкета да се проучи необходимостта от помощ за професионално ориентиране сред учениците от VII клас.
Срок: март 2023г., Отг.: комисия, класни ръководители
3. Запознаване на учениците и родителите с особеностите на процедурата и графика на дейностите за кандидатстване след завършен VII клас.
Срок: по изготвен график 2023г., Отг.: главен учител, кл. Ръководители, комисия
4. Провеждане на индивидуални консултации с родителите на ученици, които са склонни да не продължат образованието си.
Срок: постоянен, Отг.: комисия, педагогически съветник
5. Консултиране на даровити деца.
Срок: постоянен, Отг.: комисия, класни ръководители
6. Участие в общинските и регионални форуми по професионално ориентиране.
Срок: постоянен, Отг.: комисия, класни ръководители
7. Навременно информиране на учениците за промени в Наредбите на МОН, които ги касаят.
Срок: постоянен, Отг.: комисия, класни ръководители
8. Осигуряване на рекламни материали и сведения за специалността „Икономист информатик“ в СУ“ Никола Войводов“, както и информация за различни средни училища в областта.
Срок: през учебната година, Отг.: Директор, комисия, класни ръководители